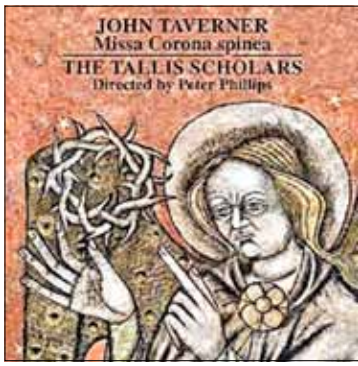

CD KLASSIEK

Doornenkroon
John Taverner

Van het leven van de Engelse componist John Taverner (1495-1545) kennen we slechts de grote lijnen. Het eerst wordt hij vermeld in 1524. Hij is dan organist van en zanger in de *Holy Trinity*, een rijke kapittelkerk in het dorp Tattershall. Dat jaar verhuist hij naar de kerk van Boston, zo'n twintig kilometer oostwaarts. Boston was toen alleszins een belangrijke stad, bekend voor de wol- en lakenhandel met de Vlaamse steden en met een kerk die behoorde tot de grootste van het toenmalige Engeland.

In 1526 wordt Taverner in Oxford benoemd als koorleider en organist van het pas opgerichte *Christ Church College*. Taverner mocht al meteen een krachtige *capella* aanwerven en kon zich uitleven als componist. Dat voel je beslist aan de weelderige verstrengeling van stemmen in de *Missa corona spinea* (doornenkroningsmis). Dat is geen doordeeweeks werk. De *missa* zou immers voor het eerst worden gezongen in de universiteitska-

pel voor een 'uitgelezen publiek', met name kardinaal Wolsey, koning Hendrik VIII en diens gade Catherina van Aragon.

Taverners muziek is stevig geworteld in de vaste grond van de laatmiddeleeuwse polyfonie. Wellicht was de mis speciaal voor de koningin geschreven. Van haar is alvast geweten dat ze Christus' lijden vereerde.

Van alle missen die Taverner schreef is *Corona spinea* de langste. De *Cantus firmus* wordt tot tienmaal toe en in zijn totaliteit gezongen door de tenorpartij. Het is het geraamte waarrond alles is gebouwd. Dat laat de andere stemmen, het meest opmerkelijk de sopraanstem (hier fantastisch vertolkt door Janet Coxwell en Amy Haworth), alle kansen om daarrond te zwerfen in een steeds hogere vlucht. In het *Sanctus* bijvoorbeeld hoor je de volle klank van het koor, de langgerekte noten van de tenor en daar bovenuit een ontzettend sierlijk uitwaaiende sopraan. In het geval van de Tallis Scholars is dit gezang van de hoogste kwaliteit, die je in een oogwenk naar hemelse sferen voeren. De *Missa corona spinea* is een soort concerto voor sopraanstem en zit boordevol verfijnde klankpatronen. Aartsmoeilijk, maar *mind-blowing*, dat zeker. (JC)

John Taverner, *Missa corona spinea*, door The Tallis Scholars onder leiding van Peter Phillips, Gimmel Records (distributie harmonia mundi), CDGIM 046, 23 euro.

CD RELIGIEUS

Inspiratie voor jazz
Chrystel Wauthier

Gods wegen zijn ondoorgroendelijk. In een tijd waarin velen alles kerkelijks zouden willen verbannen, duikt er in het Waalse landsgedeelte een jazzzangeres op die haar stijl en haar inspiratie put uit de kerkzang. En niet zomaar omdat het leuke muziek was, want Chrystel Wauthier, zo heet de jonge vrouw, is de dochter van een protestantse pastor.

Ook de muziekmicrobe kreeg ze blijkbaar van huis uit mee. Haar vader was in het dagelijkse leven immers geluidstechnicus

en amateur muzikant, die met zijn eigen groep Joie en Jésus gospelmuziek bracht en arrangementen van traditionals maakte.

Met haar heldere en vloeiend stemgeluid brengt Chrystel Wauthier op haar jongste cd *Before a Song* schijnbaar moeiteloos elf nummers in diverse stijlen, vrijwel allen nieuw. De meeste nummers zijn van de hand van Wauthier zelf of werden samen met pianist Cédric Raymond of gitarist Lorenzo di Maio gecomponeerd.

Chrystel Wauthier toont ongedwongen de invloeden die haar maakten tot wie ze is, soul en gospel, maar evengoed popmuziek en Braziliaanse ritmes. Het gaat haar allemaal wonderwel af. Chrystel Wauthier is ook geen vrome kwezel. Uit haar cd klinkt echter wel een optimisme dat veel goedkoop cynisme tegen de grond knokt. (JC)

Chrystel Wauthier, *Before a Song*, Bonsaimusic (distributie harmonia mundi), BON160201, 22,50 euro.

BOEK KINDEREN

Kindergids
Lobke Gielens

In een boom klimmen, vliegen, wildkamperen en sneeuwballen gooien. Het is slechts een greep uit de lijst van leukste zowel als gratis dingen die je vóór je elfde levensjaar gedaan moet hebben, lezen we in *Happy kids*. Niets bijzonder aan, toch? He-las zijn dergelijke activiteiten vandaag de dag niet langer voor ieder kind vanzelfsprekend. Te-

levisie, spelconsole en tablet nemen bij vele kinderen een flinke hap uit hun fantasie en remmen hun zin voor avontuur.

In de kindergids *Happy kids* verzamelde journaliste en mamablogster Lobke Gielens een heleboel tips en ideeën om je gabbers niet enkel naar buiten te krijgen, maar hen ook te stimuleren in hun zin voor creativiteit. Toegegeven, schapen hoeden, bloemen plukken of haaiantanden zoeken – voor de doorsnee ouder ligt het niet voor de hand. Koken onder de sterrenhemel, een toverbloem knutselen of zingend in een regenbui gaan staan, moeten dan weer wel lukken.

„Het hele jaar door zijn er tal van momenten waarop je samen met je kinderen kan genieten van al het moois dat het leven te bieden heeft”, schrijft Gielens. Bovendien biedt het boek een waaier aan betaalbare uitstapen in België en Nederland, zoals een retrospectieve of een kinderboekenmuseum.

Het boek is ingedeeld als een kalender, met voor elke week een portie knutselideeën (*DIY's of Do It Yourself* genoemd, doe-het-zelfjes) en alternatieve uitjes. Straks komen de zomer en de vakantie eraan en kunnen we weer ongeremd naar buiten. En zelfs als het even druift, biedt deze gids alternatieven te over. Lobke Gielens testte alle activiteiten uit met haar eigen kinderen en illustreerde het boek met sprekende foto's, wat het op zich al leuk maakt om in te kijken. (MC)

Lobke Gielens, *Happy kids*, Van Halewyck-Pelckmans, Kalmthout, 2016, 143 blz., 19,95 euro, ISBN 978 94 6131 470 3.

BOEK POEZIE

Balans van een leven
Jan Veulemans

Jan Veulemans (Turnhout, jaargang 1928) werd onder meer doctor in de rechten, specialiseerde zich in arbeidsrecht en schreef als jeugdig jurist een

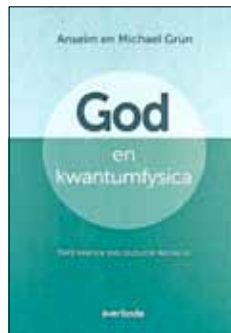
boekje over de wet op het arbeidscontract. Tot 1988 was hij personeelsdirecteur bij Janssen Pharmaceutica in Beerse. Zijn pen leende hij echter liever aan de poëzie. In 1953 verscheen zijn eerste poëziebundel, *Pianissimo*. Tientallen gedichtenbundels, essays en romans volgden. Hij ontving diverse prijzen voor zijn poëtische oeuvre, maar behoort tot geen enkele literaire groep. Hij staat bekend als stille en bescheiden Kempische schrijver.

In zijn jongste poëziebundel *Omzien* verzamelt Veulemans 45 gedichten, ondergebracht in drie thema's: *Panoramisch*, *Blijvenden* en *Aanwezigheid*. In de rubriek *Panoramisch* schrijft hij over wat waarneembaar is, over de dagdagelijkse dingen, zintuiglijke belevingen, de natuur en de kwetsbaarheid van het le-

ven. In *Blijvenden* drukt hij zijn poëtische bewondering uit voor andere dichters, schilders en de componist Bach. In het laatste hoofdstuk van de gedichtenbundel laat de auteur in zijn ziel kijken en maakt hij, hier en daar terugblikkend, als het ware een inventaris op van zijn eigen leven. Het lijkt een verzoening met de eindigheid, 'het volmaakte gedicht'. (MC)

Jan Veulemans, *Omzien*, C. De Vries-Brouwers, Antwerpen-Rotterdam, 2015, 60 blz., 24,50 euro, ISBN 978 90 5927 446 4.

BOEK GELOOF

Geen vijanden
Gebroeders Grün

Vaak werd en wordt gedacht dat natuurwetenschappen en religie elkaar tegenspreken of zelfs elkaars vijanden zijn. De visie van het zogezegde nieuwe atheïsmes propageert immers in onze tijd een beeld van christelijk geloof als irrationeel en immoreel. De waarheid is dat bijvoorbeeld Isaac Newton (1643-1727), de geestelijke vader van de moderne wetenschap, meer publiceerde over theologie dan over natuurkunde. Georges Lemaître (1894-1966), de grondlegger van de oerknaltheorie en van de hypothese van het uitdijende heelal, was rooms-katholiek priester

en voorzitter van de Pauselijke Academie voor de Wetenschappen.

Kortom, moderne wetenschap is niet in strijd met het christelijke geloof, al kunnen er wel wrijvingen zijn. Alleszins is dialoog noodzakelijk. Michael Grün was tot 2010 docent fysica aan het *Deutschherren-Gymnasium* bij Augsburg, een school waar de Duitse deelstaat Beieren hoogstaand wetenschappelijk onderwijs aanbiedt. Op vraag van zijn school en van zijn parochie gaf Michael Grün de voorbije jaren lezingen over de relatie wetenschap-religie vanuit zijn kennis van de kwantummechanica en de relativiteitstheorie.

De natuurkundige legde zijn tekst, waarin hij pleit voor een dialoogmodel, voor aan zijn wereldberoemde broer, de monnik, theoloog en bestsellerauteur Anselm. Bij de conferentie publiceert die Grün in dit boek enkele theologische reflecties, waarna de broer natuurkundige conclusies trekt.

„De dialoog verandert ons godsbeeld”, stelt de monnik. „We kunnen God niet meer in causale categorieën denken, zoals Thomas van Aquino. God is geen binnen-, boven- of buitenwerelds

wezen en valt ook niet samen met de kosmos.”

Anselm Grün herhaalt de kritiek van zijn leermeester, de theoloog Karl Rahner, die stelde dat de theologie nog te veel wordt bepaald door het wereldbeeld van de kerkvaders en te weinig door dat van mensen van vandaag en morgen. „Als ik op een gepaste manier over God, de mens en de relatie van de mens tot God wil spreken, moet ik rekening houden met al de inzichten van kwantumfysica, hersenonderzoek en astronomie.”

Geen zware theologische lectuur dit, wel een bevattelijke en toegankelijke inleiding. (EDS)

Anselm & Michael Grün, *God en de kwantumfysica. Twee zijden van een medaille*, Altiora, Averbode, 128 blz., 18 euro, ISBN 978 90 3174 194 6.